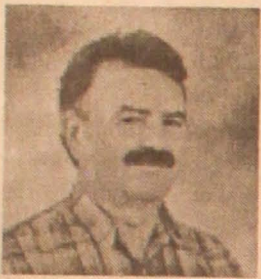

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ του βιβλίου 'Η ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΣΤΟ ΒΙΛΑΕΤΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΒΛΑΧΟΦΩΝΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ' (της Ελευθερίας Ι. Νικολαΐδου)

Γράφει ο
Τσιαμήτρος
Γιάννης
εκπ/κός-
χοροδιδάσκαλος

Μετά την ανάγνωση του προαναφερθέντος βιβλίου θα παραθέσουμε μια δικιά μας περίληψη στο θέμα μας, χωρίς βέβαια σε καμιά περίπτωση, να έχουμε τη διάθεση να αναμοχλεύσουμε πάθη του παρελθόντος. Πιστεύουμε ότι η Ιστορία πρέπει να μελετάται με αντικειμενικό τρόπο και ότι το παρελθόν, κατά ένα μεγάλο βαθμό, είναι ένας πολύ καθοριστικός παράγοντας για να βγάλουμε συμπεράσματα για το μέλλον. Η συγγραφέας εκθέτει αντικειμενικά τα γεγονότα και οι πηγές του βιβλίου της είναι ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ και περιέχουν Αρχεία από: 1) Το Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, 2) Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, 3) Την Μητρόπολη Ιωαννίνων, 3) Την Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, Αρχεία από Γαλλία, Αυστρία και δημοσιεύματα Ελλάδας, Ρουμανίας και ξένου τύπου.

Η Ρουμανική προπαγάνδα αποτέλεσε κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας φαινόμενο ιδιότυπο. Οι Ρουμάνοι αντί να επικεντρώσουν τον αγώνα τους στην Τρανσυλβανία και να ελευθερώσουν τους εκεί πραγματικούς τους αδελφούς, επιδόθηκαν σε μια μεγαλοϊδεατική πολιτική διάσωσης 'αδελφών' σκορπισμένων σ' όλη την έκταση της Βαλκανικής και ιδιαίτερα των Κουτσοβλάχων της Ελλάδας.

Η ομοιότητα του Κ.Β. ιδιώματος με την Ρουμανική γλώσσα θεωρήθηκε ως η κύρια απόδειξη φυλετικής συγγένειας και επάνω σε αυτό στηρίχτηκε η προπαγάνδα με αποτέλεσμα να υπάρξει πρωτοφανής βιαιότητα και σοβαρή αναταραχή των βλαχοφώνων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, οι οποίοι αποτελούσαν ένα επίλεκτο τμήμα της ελληνικής εθνότητας.

Στην αρχή οι διπλωματικοί εκπρόσωποι της Ρουμανίας ξεκίνησαν επίσημα με την προσπάθεια διάσωσης του γλωσσικού ιδιώματος και του πολιτισμού των Βλάχων, ,ωστόσο δεν περιορίστηκαν σε αυτό γιατί στην ουσία αποδείχθηκε ότι αυτό ήταν πρόσχημα για την εξυπηρέτηση πολιτικής ανταλλαγμάτων.

Με λίγα λόγια, οι Ρουμάνοι ενεργοποίησαν την προπαγάνδα, όχι για να ελευθερώσουν τους υπόδουλους 'αδελφούς' αλλά, με το πρόσχημα της αποφυγής του εξελληνισμού τους, ήθελαν μάλλον να τους χρησιμοποιήσουν ως αντάλλαγμα για την υποστήριξη εθνικών των διεκδικήσεων σε Αυστροουγγαρία, Ρωσία και Βουλγαρία.

Βέβαια ήταν φυσικό η Ελλάδα, το Πατριαρχείο και η μεγάλη πλειοψηφία των Κουτσοβλάχων να αντιδράσουν, γεγονός που επέφερε ψυχρότητα στις σχέσεις των δύο χωρών, μεγάλη ταλαιπωρία στους ΚΒ πληθυσμούς στην τότε Τουρκία και δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στα μοναστηριακά κτήματα και ελληνικά κληροδοτήματα (σε Ρουμανία), από όπου χρησιμοποιήθηκε μεγάλο ποσοστό για την χρηματοδότηση της προπαγάνδας.

Στον πρώτο αυτόν τόμο της εργασίας της συγγραφέως επισημαίνονται όλες οι εκφάνσεις της προπαγάνδας στα εξής σημεία:

1 .Η αφύπνιση εθνικού κινήματος ,που επιχειρήθηκε στο παρελθόν ,ιδιαίτερα με την Ρουμανική προπαγάνδα, διαφοροποιείται από το εθνικά κινήματα των βαλκανικών χωρών του προπερασμένου αιώνα γιατί το ανθρώπινο δυναμικό βρισκόνταν πολύ μακριά από το εθνικό κέντρο, οπότε δεν υπήρχε ελπίδα να ενσωματωθεί στο Ρουμανικό κράτος.

2. Με αυτήν την διαφοροποίηση αποδου-

ναμώνονται τα ιδεολογικά ερείσματα για την διάσωση του κουτσοβλαχικού στοιχείου και αυτό που μέτρησε ήταν τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ως διαπραγματευτικοί ελιγμός για την εξασφάλιση ανταλλαγμάτων είτε σε πολιτικό είτε σε επιστημονικό επίπεδο.

3. Η στάση της Ρουμανίας, όσον αφορά στην σχέση της με την Ελλάδα, δημιούργησε πρόβλημα σε αυτήν (Ελλάδα) εξαιτίας της προπαγάνδας και αυτή η όξυνση την συνέφερε για εσωτερική κατανάλωση (αποπροσανατολισμός των λαϊκών της μαζών με ταυτόχρονη δημιουργία μένους εναντίον του Ελληνισμού για καταπιέσεις δήθεν 'όμαιμων' αδελφών).

4. Η στάση της Τουρκίας απέναντι στην προπαγάνδα ήταν ευνοϊκή λόγω συμφερόντων της και σύμφωνα με το δόγμα 'διαίρε και βασίλευε', η δε διοικητική της μηχανή εξασφάλισε πλούσιες επιχορηγήσεις από την προπαγάνδα, και οι πράκτορες της προπαγάνδας προσέφεραν τις υπηρεσίες τους πρόθυμα για την καταπολέμηση επαναστατικών κινήσεων (περισσότερων σκηνοθετημένων). Αυτοί οι πράκτορες δεν καταδιώκονταν καθόλου από την Τουρκία, οι νόμοι παραβιάζονταν, το ελληνικό στοιχείο κατατρομοκρατούνταν και η άμυνα και το φρόνημα του Ελληνισμού εξουδετερώνονταν με την συστηματική καταδίωξη των προκρίτων των κουτσοβλαχικών κοινοτήτων.

5. Οι Μ. Δυνάμεις υπεστήριξαν την προπαγάνδα. Ιδιαίτερα η Αυστροουγγαρία που είχε συμφέρον να στρέψει προς άλλες κατευθύνσεις τους αλυτρωτικούς αγώνες των υποδούλων σ' αυτή Ρουμάνων. Η διπλωματία της (μεγάλη παράδοση) ήταν σαφώς με το μέρος της προπαγάνδας και αυτό φάνηκε από τα γεγονότα και από την προσεκτική μελέτη των εγγράφων της. Σημαντική ενίσχυση έδωσε και η καθολική Εκκλησία (Α. Μαργαρίτης, Επαρχίες Πελαγονίας, Δυρραχίου και Βελεγράδων)

6. Η Ιταλία ενίσχυσε την προπαγάνδα (Ηπειρος, Αλβανία) και από ορισμένους Πρόξενους θεωρήθηκε περισσότερο επικίνδυνη από εκείνη της Αυστρίας.

7. Η Ρωσία λειपुरγούσε πάντοτε σύμφωνα με το συμφέρον της (στο πλευρό του Πατριαρχείου της Ελλάδας στην προπαγάνδα σε Αλβανία και Ήπειρο, αλλά στις μητροπολιτικές επαρχίες της Μακεδονίας είχε φιλοσλαβική και φιλοβουλγαρική πολιτική). Πάντως η Ρωσία επειδή δεν ήθελε την Ρουμανική Εξαρχία ήταν περισσότερο κατά της προπαγάνδας.

8. Η ανικανότητα ορισμένων στελεχών της διπλωματίας της Ελλάδας και ορισμένων μητροπολιτών προσέδωσε άνοδο στην προπαγάνδα. Έχουμε άνοδο αυτής επίσης στην μητροπολιτική επαρχία Πελαγονίας (Αβδέλα, Περιβόλι) όπου είχε τα καλύτερα της στελέχη ,ενώ στο βιλαέτι Ιωαννίνων δεν είχε σημαντικές επιτυχίες (εκτός από το Βεράτι)

9. Τα μέσα και οι μέθοδοι της προπαγάνδας ήταν τα εξής κυριότερα:

α) Χρηματισμός προς τους πάντες με την σχεδόν ανεξέλεγκτη διαχείριση του Α. Μαργαρίτη. Η αντιπολίτευση της Ρουμανίας ,εξ αιτίας αυτού του θέματος, κατάφερε να απομακρύνει τον Μαργαρίτη. β) Συστηματική εκμετάλλευση των διενέξεων μεταξύ των Ελλήνων κοινοταρχών .γ) Ίδρυση σχολείων με το δέλεαρ υποτροφιών, οικοτροφείων και πάσης φύσεως οικονομικών ενισχύσεων .δ) Συστηματική δίωξη ιερών ,δασκάλων προκρίτων που ήταν πιστοί στην ελληνική ιδέα

10. Τέλος, ο Ελληνισμός και η Ορθοδοξία ,παρά τις αδυναμίες πολλών φορέων της, αντέδρασε εντονότατα και η κύρια αντίδραση προήλθε από τι ίδιο το κουτσοβλαχικό στοιχείο, το οποίο στην μεγάλη του πλειοψηφία ήταν σταθερά προσηλωμένο στην Ελλάδα και το Πατριαρχείο.